

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

yleisemmin kansalaisten tietämystä näistä keinoista; muistuttaa, että Kansainvälinen kauppakamari (ICC) tarjoaa vaihtoehtoja oikeudenkäyntimenettelylle etsiville yksityishenkilöille, yrityksille, valtioille ja valtioiden yksiköille sekä kansainvälisille järjestöille riitojenratkaisupalveluja, jotka voivat auttaa parantamaan uhrien oikeussuojaa tapauksissa, joissa on rikottu vastuullisia liiketoimintakäytäntöjä ja aiheutettu taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövahinkoja EU:ssa ja/tai ulkomailla;

52. korostaa, että tietoisuuden lisääminen yritysten yhteiskuntavastuun merkityksestä ja sen noudattamatta jättämisen seurauksista yhtiötasolla on komission tehtävä ja että sen lisäksi tarvitaan asianmukaista tietoisuuden lisäämistä ja valmiuksien kehittämistä isäntämaiden hallitusten tasolla, jotta voidaan todella varmistaa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien oikeuksien toteutuminen ja oikeussuojakeinojen saatavuus;

53. katsoo, että komission ja jäsenvaltioiden olisi kannustettava EU:n yrityksiä tekemään yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia aloitteita ja vaihtamaan hyviä käytänteitään ulkomaisten kumppaneidensa kanssa;

Päätelmät

54. korostaa tarvetta kehittää mahdollisia lainsäädäntötoimenpiteitä, jotka perustuvat vankkoihin oikeudellisiin puitteisiin ja ovat kansainvälisten normien mukaisia, jotta voidaan välttää erilaiset kansalliset tulkinnat sekä tilanteet, joista voi aiheutua kilpailuetuja ja -haittoja alueellisella, kansallisella ja makroalueellisella tasolla;

55. kehottaa komissiota jatkamaan toimiaan edistääkseen yritysten yhteiskuntavastuuta suhteissa maailman muihin maihin ja alueisiin; kehottaa tekemään enemmän työtä sen eteen, että vastavuoroisuuden periaate juurtuisi kaupankäyntiin;

56. painottaa, että yritysten yhteiskuntavastuun kehitystä olisi edistettävä ensisijaisesti sellaisen useita sidosryhmiä koskevan toimintatavan perusteella, jossa yritykset toimivat keskeisessä tehtävässä, ja että niillä on oltava mahdollisuus laatia omaan tilanteeseensa sopiva lähestymistapa; toistaa, että yritysten yhteiskuntavastuun kehittymiseksi pk-yrityksissä tarvitaan välttämättä erityisiä toimia ja lähestymistapoja;

57. toteaa, että nykyinen yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva komission strategia kattaa ajanjakson 2011–2014; kehottaa komissiota varmistamaan, että ajanjaksolle vuoden 2014 jälkeen hyväksytään hyvissä ajoin kunnianhimoinen strategia;

o

o o

58. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

P7_TA(2013)0050

Yritysten yhteiskuntavastuu: yhteiskunnan etujen sekä kestävän ja osallistavan elpymisen edistäminen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 6. helmikuuta 2013 yritysten yhteiskuntavastuusta: yhteiskunnan etujen sekä kestävän ja osallistavan elpymisen edistäminen (2012/2097(INI))

(2016/C 024/07)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 5, 12, 14, 15, 16, 21, 23, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34 ja 36 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan sosiaalisen peruskirjan ja erityisesti sen 5, 6 ja 19 artiklan,

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

- ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön (ILO) vuonna 1998 hyväksytyn julistuksen työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista sekä ILO:n yleissopimukset seuraavista yleisistä työelämän perusnormeista: pakkotyön poistaminen (yleissopimukset nro 29 (1930) ja 105 (1957)), järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus (yleissopimukset nro 87 (1948) ja 98 (1949)), lapsityön kielto (yleissopimukset nro 138 (1973) ja 182 (1999)) ja syrjinnän kielto työelämässä (yleissopimukset nro 100 (1951) ja 111 (1958)),
- ottaa huomioon myös ILO:n yleissopimukset työlausekkeista välikirjoissa, joissa julkinen viranomainen on sopimuspuolena (yleissopimus nro 94), ja kollektiivisen neuvottelumenettelyn edistämisestä (yleissopimus nro 154),
- ottaa huomioon ILO:n laatiman ihmisarvoista työtä koskevan ohjelman ja globaalin työllisyyssovimuksen, jotka hyväksyttiin yksimielisesti kansainvälisessä työkonferenssissa 19. kesäkuuta 2009,
- ottaa huomioon sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevan julistuksen, jonka ILO:n 183 jäsenvaltiota hyväksyivät yksimielisesti 10. kesäkuuta 2008,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen (1948) ja muut Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeussopimukset, erityisesti kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen (1966), taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan yleissopimuksen (1966), kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (1965), kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (1979), yleissopimuksen lapsen oikeuksista (1989), kansainvälisen yleissopimuksen siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta (1990) ja yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista (2006),
- ottaa huomioon UN Women -naisjärjestön maaliskuussa 2010 esittämät voimaantumisen periaatteet (Empowerment Principles), joissa esitetään ohjeita naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi työpaikoilla, markkinoilla ja yhteisössä ja jotka ovat tulosta UN Womenin ja YK:n Global Compact -aloitteen välisestä yhteistyöstä,
- ottaa huomioon CDSB:n (Climate Disclosure Standards Board), GRI:n (Global Reporting Initiative), taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) sekä YK:n kauppaa- ja kehityskonferenssin (UNCTAD) yhteistyöhankkeen ”Consistency Project”, jolla pyritään tukemaan toimien johdonmukaisuutta yritysten ilmastomuutostietojen kysynnässä ja tarjonnassa,
- ottaa huomioon yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n perusperiaatteet sekä 8. joulukuuta 2009 annetut ulkoasiainneuvoston päätelmät ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, jotka ajantasaistettiin toukokuussa 2011,
- ottaa huomioon lahjonnan torjuntaa koskevan OECD:n yleissopimuksen vuodelta 1997,
- ottaa huomioon GRI-ohjeiston (Global Reporting Initiative),
- ottaa huomioon integroitua raportointia käsittelevän kansainvälisen komitean (IIRC) perustamisen,
- ottaa huomioon Tanskan tilinpäätöslain vuodelta 2008,
- ottaa huomioon YK:n Global Compact -aloitteen,
- ottaa huomioon komissiolle lokakuussa 2010 tehdyn tutkimuksen hallinnon puutteista yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien kansainvälisten sopimusten ja normien sekä voimassaolevan unionin lainsäädännön välillä (nk. Edinburghin-tutkimus) ⁽²⁾ ja että tutkimuksen tulokset kirjattiin Euroopan parlamentin mietintöön vuoden 2011 ihmisoikeuskertomuksesta ⁽³⁾, jota Eurooppa-neuvosto tuki täysimääräisesti,

⁽¹⁾ <http://www.business-humanrights.org/SpecialRepPortal/Home/ProtectRespect-Remedy-Framework> ja http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/111819.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/files/business-human-rights/101025_ec_study_final_report_en.pdf

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0126.

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

- ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen huippukokouksen (Rio+20) päätössiakirjan 46 ja 47 kohdan,
- ottaa huomioon YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (UNPRI),
- ottaa huomioon 1. marraskuuta 2010 julkaistun kansainvälisen standardin ISO 26000, joka sisältää yhteiskuntavastuuta koskevia ohjeita,
- ottaa huomioon vuonna 2009 tehdyn tutkimuksen "Green Winners" ⁽¹⁾, jossa tutkittiin 99:ää yritystä,
- ottaa huomioon yritysten yhteiskuntavastuuta käsittelevän eurooppalaisen sidosryhmäfoorumin perustamisen ja sen toiminnan käynnistymisen 16. lokakuuta 2002,
- ottaa huomioon julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31. maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY ⁽²⁾,
- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisista hankinnoista (COM(2011)0896);
- ottaa huomioon tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22. joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 ⁽³⁾, joka korvasi vuonna 1968 tehdyn Brysselin yleissopimuksen Tanskan ja muiden jäsenvaltioiden suhteiden osalta,
- ottaa huomioon 3. joulukuuta 2001 annetun neuvoston päätöslauselman yritysten sosiaalista vastuuta koskevan vihreän kirjan seurannasta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 6. helmikuuta 2003 annetun neuvoston päätöslauselman yritysten sosiaalisesta vastuusta ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Ihmisarvoista työtä kaikille – Yhteisön osallistuminen ihmisarvoisen työn toimintaohjelman maailmanlaajuiseen täytäntöönpanoon" (COM(2006)0249),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Yhtiöoikeuden uudistaminen ja omistajaohjauksen (corporate governance) parantaminen Euroopan unionissa – etenemissuunnitelma" (COM(2003)0284),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Kauppa, kasvu ja maailmanpolitiikka – Kauppapolitiikka Eurooppa 2020 -strategian kulmakivenä" (COM(2010)0612),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "vastuullisen yritystoiminnan" paketista (COM(2011)0685),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Tavoitteena työllistävä elpyminen" (COM(2012)0173),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Sosiaalisen yrittäjyyden aloite – Suotuisan toimintaympäristön luominen sosiaalisen talouden ja innovoinnin keskiöön kuuluville sosiaalisille yrityksille" (COM(2011)0682),
- ottaa huomioon komission tiedonannon "Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia" (COM(2010)2020),

⁽¹⁾ <http://www.atkearney.com/documents/10192/6972076a-9cdc-4b20-bc3a-d2a4c43c9c21>

⁽²⁾ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114.

⁽³⁾ EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL C 86, 10.4.2002, s. 3.

⁽⁵⁾ EUVL C 39, 18.2.2003, s. 3.

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Naisten ja miesten tasa-arvostrategia vuosiksi 2010–2015” (COM(2010) 0491),
 - ottaa huomioon 30. toukokuuta 2002 antamansa päätöslauselman komission vihreästä kirjasta yritysten sosiaalisen vastuun eurooppalaisten puitteiden edistämisestä ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 13. toukokuuta 2003 antamansa päätöslauselman ”Komission tiedonanto yritysten sosiaalisesta vastuusta: elinkeinoelämän panos kestäväan kehitykseen” ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon 13. maaliskuuta 2007 antamansa päätöslauselman ”Yritysten yhteiskuntavastuu: uusi kumppanuus” ⁽³⁾,
 - ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman yritysten yhteiskuntavastuusta kansainvälisissä kauppasopimuksissa ⁽⁴⁾,
 - ottaa huomioon 16. kesäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman Eurooppa 2020 -strategiasta ⁽⁵⁾, jossa todettiin, että yritysten vastuu ja yritysten hyvä hallintotapa liittyvät erottamattomasti toisiinsa,
 - ottaa huomioon 20. marraskuuta 2012 antamansa päätöslauselman aiheesta ”Sosiaalisen yrittäjyyden aloite – Suotuisan toimintaympäristön luominen sosiaalisen talouden ja innovoinnin keskiöön kuuluville sosiaalisille yrityksille” ⁽⁶⁾,
 - ottaa huomioon 24. toukokuuta 2012 annetun Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon komission tiedonannosta ”Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014” ⁽⁷⁾,
 - ottaa huomioon komission tiedonannon ”Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014” (COM(2011)0681),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön sekä oikeudellisten asioiden valiokunnan, ulkoasiainvaliokunnan, kehitysyhteistyövaliokunnan, kansainvälisen kaupan valiokunnan ja kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan lausunnot (A7-0023/2013),
- A. katsoo, että yritysten yhteiskuntavastuun käsitettä ei pidä käyttää väärin kansainvälisesti sovittujen vähimmäisvaatimusten uudelleen määrittelyyn, vaan sen avulla olisi pyrittävä arvioimaan kyseisten vähimmäisvaatimusten täytäntöönpanoa ja selvittämään, miten kaikenkokoiset yritykset voisivat helposti ja suoraan panna ne täytäntöön;
- B. toteaa, että unionin toimielimissä tyypillisesti käytetyn yritysten yhteiskuntavastuun käsitteen olisi katsottava kuuluvan kiinteästi yhteen muiden lähikäsitteiden kanssa, joita ovat vastuullinen ja eettinen liiketoiminta, nk. ESG-tekijät (ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvät asiat), kestävä kehitys ja yritysten selontekovelvollisuus;
- C. katsoo, että kaikkien unionin tukemien yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien aloitteiden on perustuttava monitoimijamalliin, joka muodostaa pohjan ja antaa uskottavuutta yritysten omille yhteiskuntavastuutoimille paikalliselta tasolta alkaen;
- D. katsoo, että GRI-ohjeisto on tarjonnut ylivoimaisesti laajimman kansainvälisen tuen saaneen menetelmän edistää yritysten toiminnan avoimuutta, ja toteaa, että integroitua raportointia käsittelevän kansainvälisen komitean (IIRC) muodostaminen tärkeimmistä kansainvälisistä selontekostandardeja määrittävistä elimistä merkitsee, että yritysten liikekirjanpitoon sisällytetystä kestävyysraportoinnista tulee kansainvälinen normi viimeistään seuraavan vuosikymmen aikana;

⁽¹⁾ EUVL C 187 E, 7.8.2003, s. 180.

⁽²⁾ EUVL C 67 E, 17.3.2004, s. 73.

⁽³⁾ EUVL C 301 E, 13.12.2007, s. 45.

⁽⁴⁾ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 101.

⁽⁵⁾ EUVL C 236 E, 12.8.2011, s. 57.

⁽⁶⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2012)0429.

⁽⁷⁾ EUVL C 229, 31.7.2012, s. 77.

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

- E. katsoo, että urauurtava työ Walesin prinssin käynnistämässä hankkeessa kestävän kehityksen huomioimiseksi yritysten päätöksenteossa ja raportoinnissa (Prince's Accounting for Sustainability Project), ekosysteemien ja biologisen monimuotoisuuden taloudellisia näkökohtia painottavassa TEEB for Business -järjestössä ja YK:n ympäristöohjelmassa on mahdollistanut sen, että yritykset voivat täysin ja tarkkaan ymmärtää toimintansa ulkoisten yhteiskuntaan ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten rahallisen arvon ja sisällyttää sen yrityksen taloushallintoon;
- F. toteaa, että sijoittajayhteisön asenteissa on tapahtunut suuri muutos ja nykyään 1 123 sijoittajaa (joiden hallinnoimat varat ovat arvoltaan yhteensä 32 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria) noudattaa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita (UNPRI); panee merkille eurooppalaisen kestävän sijoittamisen foorumin arvion, että yhteiskunnallisesti vastuullisten investointien maailmanmarkkinoiden arvo oli syyskuussa 2010 noin 7 biljoonaa euroa, ja toteaa, että 82 sijoittajaa, joiden hallinnoimat varat ovat arvoltaan 50 biljoonaa Yhdysvaltain dollaria, vaati Aviva Global Investorsin johdolla YK:n kestävän kehityksen huippukokouksessa, että yritysten kestävyysraportoinnista tehdään pakollista;
- G. katsoo, että yritysten yhteiskuntavastuuta käsittelevän eurooppalaisen sidosryhmäfoorumin perustaminen, lukuisten kokeilu- ja tutkimushankkeiden toteuttaminen ja aiemman yritysliittoutuman (Alliance for Business) toiminta ovat yhdessä muodostaneet vankan pohjan unionin toiminnalle yritysten yhteiskuntavastuun alalla, ja toteaa, että tätä on jatkuvasti edistänyt arvokkaalla tavalla yritysten yhteiskuntavastuuta käsittelevien eurooppalaisten järjestöjen "perhe": CSR Europe, European Academy of Business in Society (EABIS), European Social Investment Forum (Eurosif) sekä European Coalition for Corporate Justice (ECCJ);
- H. toteaa, että yritysten yhteiskuntavastuun toteuttamisessa tarvitaan tiettyjä yhteisiä normeja, että erot siinä, mitä pidetään olennaisena, edellyttävät toimialoittain eriytettyjä toimintamalleja ja että vapaassa yhteiskunnassa yritysten yhteiskuntavastuu ei voi koskaan velvoittaa hyväntekeväisyyteen, sillä se voisi vähentää ihmisten halua antaa;
- I. toteaa, että yritysten käytännössä on ollut merkittävä rooli yritysten yhteiskuntavastuun käynnistämisessä ja sitä koskevan tietoisuuden lisäämisessä, mutta ne eivät ole riittävän täsmällisiä eivätkä johdonmukaisia nykyisten kansainvälisten normien kanssa ja niissä on havaittu esimerkkejä olennaisten seikkojen välttelystä ja vertailukelpoisuuden ja avoimuuden puutteesta soveltamisessa;
- J. toteaa, että yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n perusperiaatteet hyväksyttiin YK:ssa yksimielisesti EU:n jäsenvaltioiden, Kansainvälisen työnantajajärjestön (IOE) ja Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) täydellä tuella ja että myös sääntely- ja vapaaehtoistoimien "älykkään yhdistelmän" käsite sai kannatusta;
- K. ottaa huomioon, että entinen YK:n pääsihteerin yritystoiminnasta ja ihmisoikeuksista vastaava erityisedustaja John Ruggie vetosi EU:n jäsenvaltioihin puheenjohtajavaltio Ruotsin kokoon kutumassa yritysten yhteiskuntavastuuta käsittelevässä konferenssissa, jotta ne selventäisivät ja tukisivat ekstraserritoriaalisuuden soveltamista yritysten syyllistyessä rikkomuksiin haurassa kolmansissa maissa; panee merkille, että Eurooppa-neuvosto asettui päätelmissään Ruggien vetoamuksensa kannalle, mutta tähän mennessä asian hyväksi ei ole tehty mitään;
- L. ottaa huomioon hallinnon puutteista yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien kansainvälisten sopimusten ja normien sekä voimassaolevan unionin lainsäädännön välillä lokakuussa 2010 tehdyn komission tutkimuksen (nk. Edinburghin tutkimuksen), jonka tulokset kirjattiin mietintöön vuoden 2011 ihmisoikeuskertomuksesta, jota Eurooppa-neuvosto ja Euroopan parlamentti tukivat täysin,
- M. katsoo, että OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille ovat uskottavin kansainvälinen yritysten yhteiskuntavastuun normisto ja että niiden ajantasaistaminen toukokuussa 2011 oli merkittävä tilaisuus edistää yritysten yhteiskuntavastuun täytäntöönpanoa;
- N. toteaa, että yritysten kestävyysraportoinnin varmistamiseksi on tehty lukuisia kansainvälisiä aloitteita, muun muassa vaatimus kiinalaisten valtionyhtiöiden raportoinnista ja Intian hallituksen aloite, jolla yritykset pyritään saamaan raportoimaan yhteiskuntavastuutaan koskevien suuntaviivojen täytäntöönpanosta, toteaa myös, että Brasiliassa, Etelä-Afrikassa ja Malesiassa yritysten on julkistettava kestävyyssuorituksensa edellytyksenä arvopaperipörssiin listautumiselle ja että tätä julkistamista edellyttää myös Yhdysvaltojen arvopaperimarkkinoiden valvontaviranomainen (Securities and Exchange Commission);
- O. toteaa, että Tanskan vuoden 2008 tilinpäätöslain säännökset yritysten kestävyysraportoinnista, joihin sisältyy erityinen lisävelvoite raportoida vaikutuksista ilmastonmuutokseen ja ihmisoikeuksiin, ovat osoittautuneet tanskalaisissa yrityksissä erittäin suosituiksi, ja 97 prosenttia yrityksistä on valinnut raportoinnin, vaikka lain kolmen ensimmäisen soveltamisvuoden ajan ne voisivat noudattamisen sijasta vain perustella noudattamatta jättämisen;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

- P. panee merkille, että Ranska ja Tanska ovat kaksi neljästä YK:n jäsenvaltion hallituksesta, jotka ovat lupautuneet johtamaan yritysten kestävyysraportointia koskevan YK:n Rio+20-kokouksen sitoumuksen täytäntöönpanoa;
- Q. katsoo, että monikansallisille yrityksille tarkoitettujen OECD:n toimintaohjeiden ajantasaistaminen Alankomaiden johdolla tarjosi tilaisuuden parantaa ohjeiden näkyvyyttä ja asemaa kansallisten yhteyspisteiden järjestelmän kautta, lakkauttaa "investointikytkökset", jotka estivät ohjeiden täysimääräisen soveltamisen toimitusketjuun, ja sisällyttää yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n perusperiaatteet ohjeisiin;
- R. muistuttaa, että Eurooppa 2020 -strategiasta annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa todetaan, että yritysten vastuu ja yritysten hyvä hallintotapa liittyvät erottamattomasti toisiinsa;
- S. toteaa, että vuonna 2009 tehty Green Winners -tutkimus 99 yrityksessä osoitti, että 16 eri toimialalla yritysten yhteiskuntavastuuta koskevan strategian omaavat yritykset suoriutuivat keskimäärin vähintään 15 prosenttia paremmin kuin muut alansa yritykset, mikä lisäsi niiden pörssiarvoa 498 miljoonalla eurolla (650 miljoonalla Yhdysvaltain dollarilla) yritystä kohden;
- T. toteaa vuonna 2012 tehdyn maailmanlaajuisen toimitusjohtajia koskeneen selvityksen osoittaneen, että yritykset tiedostavat kasvun edellyttävän tiivistä yhteistyötä paikallisväestön kanssa; toteaa esimerkkinä, että yli 60 prosenttia haastatelluista suunnitteli työvoiman terveyttä edistävien sijoitusten lisäämistä seuraavien kolmen vuoden aikana;
1. korostaa, että komission tiedonanto on yksi monista toimintapoliittisista lausumista, joilla varmistetaan, että yritysten yhteiskuntavastuuta edistetään laajemmin ja että se juurrutetaan unionin eri alojen politiikkaan ja siitä tulee unionin toteuttamien toimien vakiintunut periaate; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään yritysten yhteiskuntavastuuta koskevaa strategiaa vuosille 2014–2020 perustana konkreettisille toimille, joilla yrityksiä kannustetaan sitoutumaan yhteiskuntavastuuseen;
 2. korostaa, että aktiivinen tietoisuus yhteiskuntavastuusta lisää yrityksiin kohdistuvaa luottamusta ja sosiaalista hyväksyntää;
 3. yhtyy kuitenkin tiedonannon arvioon siitä, että yritysten yhteiskuntavastuun käytäntöjä noudatetaan edelleen pääosin vain suuryritysten muodostamassa vähemmistössä, vaikka komissio vetosi vuonna 2001 ja 2006 antamissaan tiedonannoissa suoraan sen puolesta, että useammat yritykset alkaisivat soveltaa yritysten yhteiskuntavastuuta; huomauttaa, että yritykset ovat aina osallistuneet toimintaympäristönään olevaan yhteiskuntaan ja että kaikenkokoiset yritykset voivat toteuttaa yhteiskuntavastuuta; huomauttaa myös, että pienet ja keski-suuret yritykset on saatava mukaan yritysten yhteiskuntavastuuta koskevaan keskusteluun, sillä monet niistä soveltavat sitä epävirallisemmin ja intuitiivisemmin tavalla, jossa hallintotaakka jää minimiin eikä lisäkustannuksia synny;
 4. muistuttaa strategisesta roolista, joka pk-yrityksillä voi olla yritysten yhteiskuntavastuun leviämisen edistämässä, koska ne ovat tiiviisti yhteydessä toiminta-alueisiinsa; pyytää komissiota kehittämään yhdessä kansallisten viranomaisten ja monenvälisten sidosryhmäfoorumien kanssa pk-yritysten välille alakohtaisia yhteistyömuotoja, joiden avulla ne voivat yhdessä käsitellä yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyviä ongelmia;
 5. pitää valitettavana, että yritysten yhteiskuntavastuussa keskitytään edelleen ympäristönormeihin sosiaalisten normien kustannuksella, vaikka viimeksi mainitut ovat tärkeitä talouskasvua ja sosiaalista lähentymistä synnyttävän yhteiskunnallisen ilmapiirin luomisessa;
 6. katsoo, että maailmanlaajuisen rahoituskriisin todellisenä vaarana on, että poliittiset päätöksentekijät myös unionissa joutuvat oman kohtalokkaan lyhytnäköisyytensä uhreiksi keskittyessään yksinomaan rahoitusmarkkinoiden suppeasti määriteltävyä avoimuutta ja vastuuvollisuutta koskeviin toimenpiteisiin ja sivuuttaessaan niin rahoitusalan kuin muidenkin toimialojen tarpeen puuttua kiireesti ja kokonaisvaltaisesti ympäristön pilaantumista ja sosiaalista syrjäytymistä koskeviin pakottaviin ja ensisijaisiin haasteisiin;
 7. varoittaa, että tulevaisuudessa yritykset voivat olla kestäviä vain kestävässä taloudessa ja vähähiilisiin järjestelmiin siirtymiselle, joka kattaa myös maailman sosiaalisen pääoman ja luonnonvarojen suojelun, ei ole vaihtoehtoa, ja korostaa, että tässä prosessissa yritysten yhteiskuntavastuun on oltava ratkaisevassa asemassa;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

8. uskoo, että yritysten yhteiskuntavastuuta on lisättävä tulevaisuudessa muun muassa siten, että korostetaan yritysten yhteiskuntavastuun edistämisen maailmanlaajuisia välineitä ja siten että johtavat yritykset antavat virikkeitä toisille yrityksille ja yritykset lisäävät yhteiskunta- ja ympäristötiedottamistaan, korostaa, että yhteiskuntavastuuta on lisättävä myös siten, että käytetään asianmukaisia ohjeistuksia ja julkinen hallinto tukee kunnollisten edellytysten luomista yritysten yhteiskuntavastuuseen tähtäävälle yhteistyölle ja tarjoaa siihen keinoja ja välineitä, kuten kannustinjärjestelmän, ja siten että arvioidaan perusteellisesti yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien nykyisten aloitteiden vaikutuksia, tuetaan uusia sosiaalialan aloitteita, mukautetaan yritysten yhteiskuntavastuuta pk-yrityksille sopivaksi ja tunnustetaan sekä yritysmaailmassa että laajemmin yhteiskunnassa Euroopan ja koko maailman kohtaamat valtaiset, globaalit sosiaaliset ja ympäristöä koskevat haasteet;

9. kannattaa komission aikomusta syventää yritysten yhteiskuntavastuuta unionissa laatimalla suuntaviivoja ja tukemalla monitoimija-aloitteita yksittäisillä toimialoilla sekä vetoaa johtaviin yrityksiin ja yhdistyksiin, jotta ne osallistuisivat tähän hankkeeseen;

10. toistaa, että yritysten yhteiskuntavastuun on edettävä prosessista tuloksiin;

11. panee tyytyväisenä merkille, että komission tiedonannossa vahvistettu yritysten yhteiskuntavastuun määritelmä, jossa näkyy se uusi lähestymistapa, jonka komissio omaksui ensimmäisen kerran sidosryhmäfoorumissa vuonna 2009, tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden osallistamiseen ja konsensuksen rakentamiseen ja siinä näkyy asianmukaisesti yritysten ja muiden sidosryhmien välillä saavutettu yhteisymmärrys, johon päästiin YK:n peruseriaatteista ja muista välineistä, kuten yhteiskuntavastuuta koskevasta ISO 26000 -standardista vallitsevan yksimielisyyden ansiosta; pitää myönteisenä sosiaalisten ja eettisten sekä ympäristöön ja ihmisoikeuksiin liittyvien näkökohtien huomioimista liiketoiminnassa; vaatii komissiota erottamaan selvemmin toisistaan yritysten 1) hyväntekeväisyystoiminnan, 2) lainsäädäntöön, määräyksiin ja kansainvälisiin normeihin perustuvan yhteiskunnallisen toiminnan ja 3) lainsäädäntöä, määräyksiä ja kansainvälisiä normeja rikkovan, sosiaalisten tavoitteiden vastaisen rikollisen ja riistävän toiminnan, kuten lapsi- tai pakkotyövoiman käytön, joka on tuomittava jyrkästi;

12. vahvistaa, että yritysten yhteiskuntavastuun pitää koskea myös yritysten toimintaa kolmansissa maissa;

13. panee merkille, että komissio on alkanut sisällyttää unionin kauppasopimuksiin viittauksia yritysten yhteiskuntavastuuseen; katsoo, että yritysten yhteiskunta- ja ympäristövastuu on sisällytettävä olennaisena osana unionin kauppasopimusten kestävästä kehityksestä koskevaan osaan, kun otetaan huomioon suuryritysten, niiden tytäryhtiöiden sekä toimitusketjujen merkittävä asema kansainvälisessä kaupassa; kehottaa komissiota laatimaan konkreettisia ehdotuksia yritysten yhteiskuntavastuun periaatteiden noudattamiseksi kauppapolitiikassa;

14. katsoo, että yhteiskuntavastuun yhteydessä olisi noudatettava myös peruseriaatteita ja -oikeuksia, joita esimerkiksi ILO on vahvistanut ja joihin kuuluvat erityisesti järjestäytymisvapaus, kollektiivinen neuvotteluoikeus, pakkotyön ja lapsityön kieltä sekä syrjinnän kieltä työelämässä;

15. antaa kiitosta työllisyydestä, yritystoiminnasta ja sisämarkkinoista vastaavien komission jäsenten ja heidän henkilöstönsä työstä komission tiedonannon tulevaisuuteen suuntaavan ja rakentavan lähestymistavan kehittämisessä; arvostaa myös muiden komission yksiköiden panosta, jonka ne ovat antaneet yritysten yhteiskuntavastuuta käsittelevän yksiköiden välisen työryhmän välityksellä; kehottaa kuitenkin komission puheenjohtajaa osoittamaan henkilökohtaista johtajuutta yritysten yhteiskuntavastuun alalla ja varmistamaan täysimääräisen vastuunoton yritysten yhteiskuntavastuuta koskevista komission sitoumuksista erityisesti ympäristöasioista ja ulkosuhteista vastaavissa pääosastoissa;

16. katsoo, että yritysten yhteiskuntavastuuseen on sisällytettävä sosiaalisia toimia, jotka kattavat ammatillisen koulutuksen, perhe- ja työelämän yhteensovittamisen sekä kunnolliset työolot; vahvistaa kantansa, että yritysten yhteiskuntavastuu on liiketoiminnallisesti kannattavaa, mutta toistaa, että jos tämä ei toteudu lyhyellä aikavälillä tietystä tilanteesta tai yrityksessä, se ei oikeuta vastuuttomaan ja sosiaalisten tavoitteiden vastaiseen toimintaan; uskoo, että on jo olemassa riittävästi tutkimustietoa, joka osoittaa liiketaloudellisen kannattavuuden, ja että kyseisen tiedon levittäminen olisi asetettava etusijalle; kehottaa keskittymään yritysten yhteiskuntavastuuta koskevissa uusissa tutkimuksissa siihen, mikä on yritysten toimintatavoissa yritysten yhteiskuntavastuun vuoksi tapahtuneiden muutosten yhteisvaikutus hiilidioksidipäästöjen, veden happamoitumisen, äärimmäisen köyhyyden, lapsityön tai eriarvoisuuden kaltaisten yleisten eurooppalaisten ja maailmanlaajuisen haasteiden käsittelyyn, sekä ottamaan nämä tutkimustulokset huomioon unionin tulevassa panoksessa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien maailmanlaajuisen aloitteiden kehittämiseen;

17. toteaa, että yritysten yhteiskuntavastuuta koskevissa aloitteissa on vakavia puutteita, jos yritysten yhteiskuntavastuulla kehuskelevat yritykset onnistuvat välttämään liiketoimintansa ja maailmanlaajuisen toimitusketjunsä kannalta relevantteja kriittisiä eturyhmiä tai arkaluontoisia aiheita; kehottaa komissiota yhdessä rahoitusalan viranomaisten ja työmarkkinaosapuolten kanssa hyödyntämään yritysten yhteiskuntavastuun "laboratorioiden" aiempaa työtä, jotta voitaisiin

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

kartoittaa paremmin sitä, miten yhtiöt ja niiden sidosryhmät voivat objektiivisesti määrittää asianomaisen liiketoiminnan kannalta olennaisia sosiaalisia ja ympäristöä koskevia aiheita, ja jotta yrityksen yhteiskuntavastuuta koskeviin aloitteisiin osallistuvat sidosryhmät voitaisiin valita oikeudenmukaisesti ja tasapainoisesti;

18. uskoo kuluttajien kiinnittävän yhä enemmän huomiota yritysten toteuttamiin yhteiskuntavastuutoimiin ja kannustaa siksi yrityksiä avoimuuteen, erityisesti sellaisissa liiketoimissa, joihin liittyy eettisiä, sosiaalisia ja ympäristöä koskevia huolenaiheita;

19. korostaa, että yritysten yhteiskuntavastuusta voidaan puhua vasta sitten, kun voimassa olevaa lainsäädäntöä ja paikallisia työmarkkinaosapuolten sopimia työsopimusehtoja noudatetaan;

20. toteaa, että yrityksen yhteiskuntavastuuta arvioitaessa on otettava huomioon yrityksen toimitusketjuun kuuluvien yritysten ja mahdollisten alihankkijoiden toiminta;

Kestävä elpyminen

21. tukee voimakkaasti komission tiedonannon toteamusta, että vallitsevan talouskriisin sosiaalisten vaikutusten lieventämiseen osallistuminen ja kestävien liiketoimintamallien etsiminen ovat osa yritysten yhteiskuntavastuuta; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yhteistyössä työntekijöiden edustajien kanssa auttamaan yrityksiä sitoutumaan yhteiskuntavastuuseen; kehottaa yrityksiä kehittämään aloitteita työpaikkojen säilyttämiseksi ja luomiseksi, etenkin nuorille ja naisille, kaikilla toiminnan aloilla (kuten johtaminen ja koulutus, markkinat, henkilöstö, ympäristö ja yhteiskunta), ottamaan erityisesti huomioon monella tapaa muita heikommassa asemassa olevat, kuten romanit ja vammaiset henkilöt, rekrytoimaan paitsi "rivityöntekijöitä" myös ylempiä toimihenkilöitä paikallisilta työmarkkinoilta ja perustamaan esimerkiksi järjestelmän, jonka avulla korkeakoulututkinnon suorittaneet pääsisivät korkeatasoiseen työharjoitteluun saadakseen yksityisen sektorin työnantajien kaipaamaa työkokemusta;

22. katsoo, että yritysten olisi osallistuttava talouskriisin pahentamien sosiaalisten ongelmien, kuten asuntopulan ja köyhyyden, ratkaisemiseen sekä niiden yhteisöjen kehittämiseen, joissa ne toimivat;

23. toteaa, että talouskriisi on lisännyt tilapäistyötä etenkin naisten keskuudessa, poikkeavia työehtoja, jotka osittain johtuvat alihankinnan käytöstä, pakollista osa-aikatyötä myös monien kokopäivätyötä toivovien keskuudessa, sekä työelämäkäytäntöjä, jotka saattavat johtaa työvoiman hyväksikäyttöön, ja huomauttaa, että talouskriisi on myös johtanut epävirallisen sektorin uuteen voimistumiseen; kehottaa komissiota ja eurooppalaista sidosryhmäfoorumia tarkastelemaan eritoten alihankinnan lisääntymistä; pyytää perustamaan tämän vammaisten henkilöiden, joita sovelletaan toimitusketjuun sekä vaikutustenarviointiin toimitusketjuun osallistuvan toimittajan tasosta riippumatta;

24. korostaa, että fyysisiä työoloja koskevan lainsäädännön noudattaminen, työhönotto- ja irtisanomismenettelyjen ja -politiikan kehittäminen, työntekijän henkilötietojen ja yksityisyyden suojaaminen sekä palkan ja muiden maksujen maksaminen ajallaan kuuluvat myös yritysten yhteiskuntavastuuseen, ja kehottaa noudattamaan niitä;

25. tiedostaa kriisin vaikutuksen sosiaalisiin rakenteisiin; pitää myönteisenä tiettyjen yritysten erilaisia toimia haavoittuvien ryhmien ja huono-osaisten työllistämiseksi; pyytää yrityksiä jatkamaan tämänkaltaisia aloitteita; korostaa kuitenkin, että yritysten lakkauttamiset ja säästötoimet vaarantavat osan yritysten yhteiskuntavastuun avulla saavutetuista hyödyistä, joita ovat yhteiskunnan haavoittuvien ryhmien, kuten vammaisten henkilöiden, työllistäminen, näiden työntekijöiden koulutuksen ja aseman parantaminen, innovoivien yhteiskunnallisesti hyödyllisten tuotanto- ja palvelumuotojen edistäminen, esimerkiksi luotto-osuuskuntien kautta, sekä uusien työllisyysmallien edistäminen yhteiskunnallisten yritysten, osuuskuntien ja reilun kaupan välityksellä; pitää siksi tärkeänä määrittellä sosiaalisia toimia koskevat vertailuarvot; kehottaa komissiota tekemään perusteellisen arvion kriisin yhteiskunnallisesta vaikutuksesta näihin aloitteisiin soveltaen sukupuoleen perustuva lähestymistapaa ja keskittyen eteläisen Euroopan maihin sekä kuulemaan kaikkia työmarkkinaosapuolia ja yritysten yhteiskuntavastuun sidosryhmiä arvion tuloksista;

26. katsoo, että yritysten yhteiskuntavastuuta koskevat toimet hyödyttävät koko yhteiskuntaa ja auttavat yritystä parantamaan julkisuuskuvansa ja lisäämään arvostustaan mahdollisten kuluttajien keskuudessa, mikä edistää yrityksen taloudellista kannattavuutta pitkällä aikavälillä;

27. huomauttaa, että työntekijöiden osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen tähtäävät ohjelmat, työntekijöiden säännölliset yksilölliset arvioinnit sekä osaamisen johtamisohjelmat ja myös työntekijäkohtaisten liiketoiminta- ja kasvutavoitteiden asettaminen lisäävät motivaatiota ja sitoutumista ja ovat tärkeä osa yritysten yhteiskuntavastuuta;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

28. huomauttaa, että erityisesti kriisiaikoina yritysten yhteiskuntavastuun periaatteita noudattavien yritysten olisi autettava kehittämään alueensa innovointikapasiteettia ottamalla tuotantolaitoksissa käyttöön innovatiivisia ja ympäristöystävällisiä teknisiä ratkaisuja sekä tekemällä uusia investointeja ja uudistuksia; painottaa, että biologisen monimuotoisuuden, ilmastomuutoksen, resurssitehokkuuden ja ympäristöterveydenhuollon kaltaisten ympäristöön liittyvien näkökohtien huomioiminen liiketoiminnassa tarjoaa mahdollisuuden edistää kestävä elpymistä;

29. olettaa, että rahoituskriisi on joissain tapauksissa saattanut horjuttaa työntekijöiden luottamusta siihen, että yritykset täyttävät pitkän aikavälin yksityisiä eläkeoikeuksia koskevat velvoitteensa kriisin jälkeen, ottaen huomioon unionimaiden eläkejärjestelmien erot; kehottaa vastuullisia yrityksiä ratkaisemaan ongelman tekemällä yhteistyötä komission ja työmarkkinaosapuolten kanssa ja ottamalla tarvittaessa käyttöön avoimia, osallistavia ja sääntöihin perustuvia järjestelyjä eläkesijoitusten hallinnoimiseksi, sillä tämä ongelma on osa yritysten yhteiskuntavastuuseen sisältyvää laajempaa haastetta, joka liittyy aktiiviseen ikääntymiseen väestörakenteen suurten muutosten aikoina; huomauttaa, että kestävä talouden elpyminen edellyttää ehdottomasti luottamuksen palauttamista työntekijöiden ja yritysten välille;

Kansainvälisiin järjestöihin ja sidosryhmiin keskittyvät toimintamallit

30. pitää kiitettävänä kansainvälisten normien lujittamisen ja täytäntöönpanon painotusta komission tiedonannossa ja toteaa, että nyt kun OECD:n toimintaohjeet on saatettu ajan tasalle vuonna 2011 ja YK:n peruseriaatteista on sovittu, unionin toimissa on tärkeää keskittyä kyseisten ohjeiden ja periaatteiden täytäntöönpanoon eurooppalaisissa yrityksissä; painottaa, että OECD:n toimintaohjeet on määritelty ja tunnustettu kansainvälisellä tasolla, jotta voitaisiin vahvistaa ja säilyttää tasapuoliset toimintaedellytykset ja samalla edistää avoimia, oikeudenmukaisia ja vastuullisia liiketoimintakäytäntöjä kaikkialla maailmassa; ehdottaa, että komissio raportoi vuosittain sekä Euroopan parlamentille että neuvostolle OECD:n toimintaohjeiden täytäntöönpanosta unionissa;

31. korostaa, että on tärkeää laatia yritysten yhteiskuntavastuuta koskevat unionin toimintatavat kansainvälisten normien mukaisiksi, jotta estetään kansalliset tulkintaerot ja kilpailutujen tai -haittojen vaara kansallisella tai kansainvälisellä tasolla;

32. vaatii kaikkia 27:ää jäsenvaltiota nopeuttamaan yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien kansallisten toimintasuunnitelmien tarkistamista ja asiasta annettujen OECD:n toimintaohjeiden ja YK:n peruseriaatteiden täytäntöönpanoa koskevien kansallisten suunnitelmien laatimista, jotta ne saadaan valmiiksi viimeistään joulukuussa 2013; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että nämä suunnitelmat laaditaan kaikkien sidosryhmien myötävaikutuksella, mukaan luettuina kansalaisjärjestöt, kansalaisyhteiskunta, ammattijärjestöt, työnantajajärjestöt ja kansalliset ihmisoikeuselimet; kehottaa unionia helpottamaan niiden jäsenvaltioiden kokemusten hyödyntämistä, joissa tämä prosessi on käynnissä; kannustaa jäsenvaltioita hyödyntämään ISO 26000 -standardiin sisältyviä suuntaviivoja, GRI-ohjeiston viimeisintä versiota sekä kansallisten ihmisoikeuselinten eurooppalaisen ryhmän (European Group of National Human Rights Institutions) laatimia suuntaviivoja;

33. kehottaa johdonmukaistamaan unionin tason toimia saattamalla julkisia hankintoja, vientiluottoja, hyvää hallintoa, kilpailua, kehitysyhteistyötä, kauppaa, investointeja ja muita aloja koskevat toimintalinjat ja sopimukset vastaamaan asiaankuuluvissa OECD:n ja YK:n ohjeissa ja periaatteissa vahvistettuja kansainvälisiä sosiaalisia ja ihmisoikeus- ja ympäristönormeja; kehottaa yhteistyöhön työntekijöiden, työnantajien ja kuluttajien edustuselinten kanssa sekä hyödyntämään kansallisten ihmisoikeuselinten neuvoja, kuten kansallisten ihmisoikeuselinten eurooppalaisen ryhmän komissiolle antamaa asiakirjaa ihmisoikeuksista ja julkisista hankinnoista; kehottaa tekemään lainsäädäntöehdotuksista järkevät ja pätevät vaikutustenarvioinnit, jotta voidaan havaita mahdollinen epäyhdenmukaisuus YK:n peruseriaatteiden kanssa, ja vaatii koordinoimaan toimet yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia käsittelevän YK:n työryhmän kanssa, jotta vältetään YK:n peruseriaatteiden erilaiset ja ristiriitaiset tulkinat;

34. on erityisen tyytyväinen tieto- ja viestintätekniikan alan sisällyttämiseen yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin erityisiin eurooppalaisiin suuntaviivoihin; tunnustaa todelliset ongelmat, joita aiheuttaa yhtäältä yksityisyyden suojelemisen ja rikollisen sisällön torjumisen tarve sekä toisaalta ilmaisunvapauden suojelemisen tarve, mistä islamilaisvastaisen videon lataamisesta YouTubeen hiljattain aiheutunut polemiikki todistaa; kehottaa yhä useampia eurooppalaisia yrityksiä sitoutumaan useiden sidosryhmien käynnistämään johtavaan Global Network Initiative -aloitteeseen, jonka jäsenenä on tällä hetkellä pääosin yhdysvaltalaisia yrityksiä;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

35. vaatii, että kaikkeen unionin investointivälineiden, Euroopan investointipankin sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin yksityisen sektorin toimijoille kauppaan ja kehitykseen myönnettävään rahoitukseen olisi sisällytettävä sopimuseusekkeitä, joissa edellytetään monikansallisille yrityksille tarkoitettujen OECD:n toimintaohjeiden ja yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n perusperiaatteiden noudattamista, sekä vastuuvastavuutta koskevia vaatimuksia ja selkeä valitusmekanismi; toistaa jäsenvaltioille esittämänsä vetoomuksen toimia samoin, kun ne myöntävät yrityksille vientiluottoja;

36. panee tyytyväisenä merkille komission aloitteen, joka koskee kansallisia toimintasuunnitelmia yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n perusperiaatteiden täytäntöön panemiseksi; kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa omaksumaan huomattavasti merkittävemmän roolin johtoportaan täytäntöönpanon ohjaamisessa ja tehokkaaseen seurantaan ja raportointiin kannustamisessa; kehottaa edesauttamaan täytäntöönpanoa tekemällä vertaisarviointeja jäsenvaltioiden kesken; kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa arvioimaan toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoa ja unionin tasolla toteutettuja toimia sekä raporttoimaan tuloksista Eurooppa-neuvostolle ja Euroopan parlamentille vuoden 2014 loppuun mennessä;

37. toteaa, että yritykset toimivat yhä useammin hauraissa valtioissa ja että niiden velvollisuus on suojella työntekijöitään konflikteilta, terrorismilta ja järjestäytyneeltä rikollisuudelta; korostaa kuitenkin, että yritysten on yhtä lailla varmistettava, että turvallisuusjärjestelyt eivät vaaranna rauhaa tai muiden turvallisuutta näiden yritysten toimintaympäristössä, jotta niitä ei voitaisi syyttää osallisuudesta ihmisoikeusrikkomuksiin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan vapaaehtoisten kansainvälisten turvallisuusperiaatteiden entistä paljon laajemman soveltamisen sekä pyrkimään sopimukseen kansainvälisestä sääntelykehiksestä yksityisten sotilas- ja turvallisuusalan yritysten toiminnan sääntelemiseksi, seuraamiseksi ja valvomiseksi;

38. kehottaa yrityksiä ja muita sidosryhmiä osallistumaan rakentavasti komission pyrkimykseen laatia toimialakohtaisia ihmisoikeuksia koskevia toimintaohjeita sekä noudattamaan kyseisiä ohjeita niiden valmistuttua;

39. kehottaa komissiota ja etenkin oikeusasioiden pääosastoa esittämään ehdotuksia, joilla helpotetaan oikeus-suojakeinojen käyttämistä unionin tuomioistuimissa sellaisten äärimmäisten ja räikeiden ihmisoikeus- tai työoikeusloukkausten yhteydessä, joihin unioniin sijoittautuneet liikeyritykset, niiden tytäryritykset tai liiketoimintakumppanit ovat syyllystyneet, yritystoiminnasta ja ihmisoikeuksista vastaavan YK:n pääsihteerin erityisedustajan suositusten mukaisesti;

40. korostaa, että on myös kehitettävä ja perustettava järjestelmät yksittäisten yritysten ihmisoikeusloukkausten ilmoittamista varten;

41. katsoo Green Matters -tutkimuksen osoittaneen lopullisesti myönteisen yhteyden yhteiskuntavastuuta noudattavien yritysten ja entistä paremman taloudellisen tuloksen välillä kriisistä toivuttaessa; kannattaa vastuullisen kilpailukyvyn käsitettä ja korostaa, että yhteiskuntaa ja ympäristöä hyödyttävien tuotteiden ja palvelujen potentiaaliset markkinat ovat merkittävä markkinamahdollisuus yrityksille ja täyttävät yhteiskunnallisia tarpeita;

42. jakaa vuonna 2012 tehdyssä maailmanlaajuisessa toimitusjohtajia koskeneessa selvityksessä esiin tulleen yritysjohtajan näkemyksen, että kestävä liiketoiminnan kasvu edellyttää tiivistä yhteistyötä paikallisväestön, hallitusten ja liikeyritysten kanssa sekä investointeja paikallisyhteisöihin; kannattaa ja kehottaa tehostamaan yritysten aloitteita työpaikkojen luomiseksi, koulutuksen edistämiseksi, resurssien rajoitusten hallinnoinnin helpottamiseksi sekä terveydenhuoltoon liittyvien ratkaisujen edistämiseksi;

43. kehottaa komissiota ja etenkin kauppapolitiikan pääosastoa aktivoitumaan suhteessa OECD:n toimintaohjeisiin sekä muun muassa liittymään kansainvälistä sijoitustoimintaa ja monikansallisia yrityksiä koskevaan OECD:n julistukseen, johon OECD:n toimintaohjeet sisältyvät, varmistamaan, että kolmansissa maissa toimivat unionin edustustot edistävät ja tukevat jatkuvasti OECD:n toimintaohjeita, rahoittamaan toimintaohjeiden täytäntöönpanoon liittyviä, valmiuksien kehittämistä koskevia aloitteita yhdessä kolmansien maiden yritysten, ammattijärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa sekä varmistamaan, että toimintaohjeet mainitaan erityisesti kaikissa unionin ja kolmansien maiden välisissä uusissa sopimuksissa, myös kaikissa kauppa- ja investointisopimuksissa; kehottaa unionia harjoittamaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa määrätietoista diplomatiaa taivuttaakseen yhä useampia maailman valtioita allekirjoittamaan toimintaohjeet sekä tarjoamaan konkreettista tukea kansalaisyhteiskunnan ryhmille yksittäisten väitettyjen rikkomusten tutkimiseksi;

Keski viikko 6. helmikuuta 2013

44. uskoo, että yritysten yhteiskuntavastuu on merkittävä väline, jolla unioni voi tukea ILO:n yleissopimusten kansainvälistä täytäntöönpanoa; kehottaa komissiota tukemaan eurooppalaisia järjestöjä ja työmarkkinaosapuolia, jotka haluavat toteuttaa OECD:n toimintaohjeiden ja yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien muiden kansainvälisten normien mukaisia kokeiluhankkeita valmiuksien kehittämiseksi kolmansissa maissa; kehottaa komissiota asettamaan erityisen tavoitteen yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien uusien puitesopimusten neuvottelemiselle ja tekemiselle sekä pyytämään työmarkkinaosapuolia hyväksymään nämä puitesopimukset uuden alakohtaisen yritysten yhteiskuntavastuuseen sovellettavan lähestymistapansa puitteissa; kehottaa komissiota ja etenkin työllisyyden pääosastoa sisällyttämään työelämän normit yritysten yhteiskuntavastuuseen toteuttamalla ihmisarvoista työtä koskevia kokeiluhankkeita yhdessä kolmansien maiden hallitusten kanssa;

45. yhtyy komission tiedonannossa ”Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva uudistettu EU:n strategia vuosiksi 2011–2014” esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan ”sovellettavan lainsäädännön ja työmarkkinaosapuolten välisten työehtosopimusten kunnioitus on [yritysten yhteiskuntavastuun] täyttymisen ennakkoodellytys”; katsoo, että yritysten yhteiskuntavastuun tulisi täydentää voimassa olevaa lainsäädäntöä, kollektiivisia neuvotteluja ja vuoropuhelua ammattijärjestöihin järjestäytyneiden työntekijöiden kanssa, mutta korostaa, että se ei mitenkään voi korvata niitä; katsoo, että yritysten olisi sitouduttava keskustelemaan yritysten yhteiskuntavastuuta koskevista toimintatavoistaan – ja yrityksen toiminnan sosiaalisten ja ympäristöön kohdistuvien vaikutusten vuotuisen raportoinnin kaltaisista tekijöistä – työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa; katsoo, että eurooppalaisia puitesopimuksia varten olisi hyväksyttävä vapaaehtoinen säännöstö puitesopimuksen mahdollisen sisällön perusteella, kuten komission yksiköiden asiaa koskevassa valmisteluasiakirjassa esitetään.

46. kehottaa unionia ja etenkin komissiota

— varmistamaan, että yritysten yhteiskuntavastuu ja ihmisoikeudet kuuluvat vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehityksen eri rahoitusvälineiden painopistealoihin ja

— antamaan demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevasta eurooppalaisesta rahoitusvälineestä erityistä tukea yritysten yhteiskuntavastuuseen ja ihmisoikeuksiin liittyvää koulutusta ja yleisten valmiuksien kehittämistä varten kansalaisyhteiskunnan järjestöille, kansallisille ihmisoikeuselimille, ihmisoikeusaktivisteille, ammattijärjestöille ja muille ihmisoikeusjärjestöille;

47. panee tyytyväisenä merkille, että eräät elinkeinoelämän toimijat vetosivat YK:n Rio+20-huippukokouksessa uuden maailmanlaajuisen yritysten yhteiskuntavastuuta koskevan YK:n yleissopimuksen tekemisen puolesta; katsoo, että vaikka tällaisen yleissopimuksen tekemiseen kulunee joitakin vuosia, unionin olisi osallistuttava keskusteluun rakentavasti; katsoo kuitenkin, että tällaiset keskustelut eivät saa johtaa siihen, että päätöksentekijät yrityksissä ja hallituksissa luopuisivat nykyisten, yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien välineiden kiireellisestä täytäntöönpanosta; huomauttaa, että YK-järjestelmän lisäksi on olemassa muita tapoja synnyttää yritysten yhteiskuntavastuun globaalin hallinnan uusia muotoja, kuten OECD:n toimintaohjeiden noudattamisen edistäminen muiden kuin niihin liittyneiden keskuudessa taikka samanmielisten hallitusten itsenäiset aloitteet; kehottaa unionia, komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään ja esittämään yritysten konkreettista ja todennettavaa panosta koskevia ehdotuksia hyväksyttäväksi osana ehdotettuja YK:n kestävän kehityksen tavoitteita vuoden 2015 jälkeiselle ajalle;

Yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva julkinen politiikka

48. tukee sidosryhmäfoorumin ensimmäisessä raportissa kesäkuussa 2004 ilmaistua kantaa, että viranomaiset voivat merkittävästi edistää yritysten yhteiskuntavastuuta, varsinkin julkisissa hankinnoissa, kun ne toimivat osapuolten koollekutsujina ja kannustimien tarjoajina, ja kehottaa jäsenvaltioita antamaan näille toimille uutta pontta korkean tason ryhmän ja muiden kanavien kautta;

49. pyytää, että unionin tai jäsenvaltioiden ollessa liiketoimintakumppaneina (esimerkiksi julkisissa hankinnoissa, valtionyhtiöissä, yhteisyrityksissä, vientiluottotakuissa ja kolmansissa maissa toteuttavissa suurissa hankkeissa) ne asettaisivat prioriteetiksi OECD:n ja YK:n toimintaohjeiden ja periaatteiden noudattamisen ja ottaisivat käyttöön erityisiä sopimuslausekkeita, joiden rikkomisesta koituu seuraamuksia sosiaalisia, ympäristö- ja ihmisoikeusnormeja räikeästi rikkoville yrityksille;

50. korostaa suojelua, kunnioittamista ja oikeussuojakeinoja koskevan YK:n toimintakehityksen merkitystä ja katsoo, että sen osatekijöitä – valtioiden vastuu suojella kansalaisia ihmisoikeusloukkauksilta, yritysten vastuu ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä tarve parantaa oikeussuojakeinoja – olisi tuettava täytäntöönpanon mahdollistavien asianmukaisien toimenpitein;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

51. korostaa, että koska eurooppalaisilla yrityksillä, niiden tytäryhtiöillä ja alihankkijoilla on huomattava painoarvo maailmankaupassa, ne voivat merkittävästi edistää ja levittää sosiaalisia ja työelämän normeja maailmassa; myöntää, että ulkomailla toimivien unioniin sijoittautuneiden yritysten toiminnasta johtuvat valitukset voidaan usein ratkaista parhaiten paikan päällä; antaa tunnustusta OECD-maissa toimiville kansallisille yhteyspisteille valtiossa toimivina mutta sen oikeusjärjestelmän ulkopuolisina mekanismeina, jotka voivat toimia välittäjinä monenlaisissa yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevissa kiistoissa; kehottaa kuitenkin yrityksiä kehittämään valitusmekanismeja, jotka vastaavat YK:n perusperiaatteissa vahvistettuja tehokkuuskriteereitä, ja hakemaan lisää arvovaltaista tukea kansainvälisesti tunnustetuista periaatteista ja ohjeistoista, joita ovat erityisesti äskettäin päivitetty monikansallisille yrityksille tarkoitetut OECD:n toimintaohjeet, YK:n Global Compact -aloitteen kymmenen periaatetta, yritysten yhteiskuntavastuuta koskeva ISO 26000 -standardi sekä ILO:n kolmenkeskinen julistus monikansallisten yritysten ja sosiaalipolitiikan periaatteista;

52. kehottaa laatimaan unionin teknologia-alan yrityksille tehokkaampia avoimuutta ja vastuuvastuuta koskevia normeja sellaisen teknologian vientiin, jota voidaan käyttää ihmisoikeusloukkauksiin tai unionin turvallisuusetujen vastaiseen toimintaan;

53. kehottaa panemaan täytäntöön loppukäyttäjän tuntemisen vaatimuksen, jotta varmistetaan, että valvontaa lisätään ja ihmisoikeusloukkauksia ei tapahdu toimitus-, tuotanto- tai markkinaketjun alku- eikä loppupäässä;

54. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi veloitettava yritykset ottamaan käyttöön syrjintää ja sosiaalista syrjäytymistä ehkäiseviä periaatteita ja toimia, edistämään sukupuolten tasa-arvoa sekä kaikkien perusoikeuksien kunnioittamista;

55. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita yritysten yhteiskuntavastuun monitoimijamallin huomioon ottaen harkitsemaan tarkkailijoiden osallistumisen laajentamista korkean tason ryhmän puolivuotiskokouksissa siten, että niihin voisivat osallistua tarkkailijoina myös Euroopan parlamentin asiasta vastaavien kahden valiokunnan esittelijät, YK:n ympäristö-ohjelman, YK:n ihmisoikeusneuvoston ja ILO:n edustajat sekä yksi eurooppalaisten yritysten, ammattijärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen omasta piiristään nimeämä edustaja, joista sovitaan sidosryhmäfoorummin koordinoitukomitean kanssa;

56. tunnustaa, että vuonna 2001 annetussa Laekenin julistuksessa esiin tuotu tarve lähentää unionin toimielimiä sen kansalaisiin on yhä ajankohtainen; kehottaakin tarkastelemaan muodollisesti unionin toimielinten välistä henkilöresurs-siohjelmaa koskevaa solidaarisuusehdotusta, jolla helpotetaan toimielinten henkilöstön ja harjoittelijoiden osallistumista vapaaehtoistoimintaan, humanitaariseen ja sosiaaliseen toimintaan sekä osana henkilöstökoulutusta että vapaa-ajallaan; korostaa, että ehdotettu ohjelma toisi kustannussäästöjä ja runsaasti lisäarvoa ja että se helpottaisi unionin toimintalinjojen ja ohjelmien täytäntöönpanoa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita sisällyttämään työntekijöiden vapaaehtoistoiminnan kansallisiin toimintasuunnitelmiinsa; kehottaa tekemään eurooppalaisen vapaaehtoistyökeskuksen välityksellä uuden ”paktin”, jotta kansalaisyhteiskunnan järjestöt kaikkialla Euroopassa saadaan sitoutumaan tähän tavoitteeseen;

57. kehottaa yrityksiä kannustamaan työntekijöitään kansainväliseen vapaaehtoistoimintaan julkisen ja yksityisen sektorin synergioiden edistämiseksi kehitysyhteistyössä; pyytää komissiota tukemaan yritysten tämän alan toimia tulevien Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen avulla;

58. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi rohkaistava yrityksiä kehittämään toimintatapoja ja ottamaan käyttöön toimenpiteitä, joilla vastataan tarpeeseen kunnioittaa kaikkien työntekijöiden yksityis- ja perhe-elämää; katsoo, että näiden toimintatapojen ja toimenpiteiden olisi noudatettava tasa-arvon periaatetta ja ne olisi ulotettava neuvotteluihin työajan pituudesta ja järjestämisestä, palkkatasoista, tiettyjen käytännön järjestelyjen tarjoamisesta työntekijöille sekä joustavista työehdoista, joihin kuuluvat työsuhteen luonne ja mahdollisuus työuran keskeyttämiseen;

59. toteaa, että sosiaaliset indikaattorit ovat jäljessä ympäristöindikaattoreista taloudellisen arvottamisen ja yleisen täsmällisyyden osalta monissa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevissa aloitteissa; katsoo, että vaikka sosiaalineläkökohtien huomioimisesta hankinnoissa onkin annettu käsikirja, unioni on itse toiminut turhan rajoitetusti tällä alalla; kehottaa toteuttamaan sosiaalisen pääoman arvottamisesta tutkimuksen, joka johtaisi unionin vetämään laajempaan keskusteluun sosiaalisten vaikutusten paremmasta integroimisesta kestäväan yrityshallintoon; kannattaa kokeiluhankkeiden rahoittamista sosiaalisten indikaattorien, sosiaalisten luokituslaitosten ja sosiaalisen auditoinnin käytäntöjen kehittämiseksi joissakin jäsenvaltioissa ja joillakin toimialoilla;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

60. pitää myönteisenä, että tunnustetaan julkisille hankinnoille lankeava tehtävä yritysten yhteiskuntavastuun käytännön edistämässä, myös koulutuksen saatavuuden, tasa-arvon, reilun kaupan sekä muita heikommassa asemassa olevien työntekijöiden ja vammaisten henkilöiden sosiaalisen integraation edistämässä, sillä näin yrityksiä voidaan kannustaa lisäämään yhteiskuntavastuutaan; ottaa kuitenkin huomioon, että on edelleen epäselvää, kuinka laajasti viranomaiset ovat tosiasiaa noudattaneet unionin hankintasääntöjen peräkkäisiä muutoksia ja missä määrin ne ovat vaikuttaneet yritysten ympäristö- ja yhteiskuntavastuun parantamiseen ja yritysten yhteiskuntavastuuseen kannustamiseen; kehottaa jatkamaan tutkimusta ja vaikutustenarviointia, jotta voitaisiin antaa selkeitä suosituksia helposti ymmärrettävien kannustimien tarjoamiseksi yrityksille; kehottaa analysoimaan tässä yhteydessä yritysten lisääntyvää käytäntöä sisällyttää yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia lausekkeita omiin yksityisiin hankintasopimuksiinsa, toisin sanoen yritysten välisiin sopimuksiin, ja kehottaa määrittämään alan hyviä käytäntöjä;

61. rohkaisee hyödyntämään tieto- ja viestintätekniikkaa sekä sosiaalista mediaa, jotta asiasta kiinnostuneita voidaan kannustaa osallistumaan maailmanlaajuisesti aktiivisesti sidosryhmien kuulemisiin;

62. antaa jäsenvaltioille kiitosta merkittävistä ponnistuksista kehittää ja panna täytäntöön yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia kansallisia toimintasuunnitelmia neuvotellen kansallisten sidosryhmäfoorumien kanssa monissa unionimaissa; on kuitenkin huolissaan siitä, että monien julkisten toimien merkittävä ja näkyvä vaikutus yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseen on vielä osoittamatta; kehottaa tutkimaan ja arvioimaan laajemmin yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia julkisia toimia unionin tasolla; kehottaa komissiota näyttämään esimerkkiä vastuullisena työnantajana ja julkaisemaan omaa yhteiskuntavastuutaan koskevan raporttinsa GRI:n julkista sektoria koskevan täydennysosan mukaisesti, tarjoamaan komission henkilöstölle aikaa osallistua työntekijöiden vapaaehtoistoimintaa koskeviin aloitteisiin sekä tarkistamaan eläkerahastositilojen käyttöä eettisten vaatimusten mukaisesti;

63. esittää, että Euroopan unionin kansalaisuuden teemavuoteen 2013 sisällytetään erityinen yrityskansalaisuutta koskeva osa ja että yrittäjiä ja liikealalla toimivia kehoitetaan sitoutumaan nykyisiin yritysten yhteiskuntavastuuta koskeviin aloitteisiin jäsenvaltioissa ja unionin tasolla "hyvän yrityskansalaisuuden" käsitteen edistämiseksi ja kehittämiseksi;

64. on tyytyväinen komission aikomukseen perustaa uusi palkintojärjestelmänsä alan vallitseviin käytäntöihin; katsoo, että palkinnot voivat toimia yritysten yhteiskuntavastuun kannustimena ainoastaan silloin, kun voittajat edustavat todella parhaita käytäntöjä kansallisella, unionin tai maailmanlaajuisella tasolla; kehottaa komissiota perustamaan riippumattoman asiantuntijaryhmän arvioimaan tätä sekä "auditoimaan" järjestelmää jatkuvasti tänä vuonna ja tulevina vuosina; toivoo, että palkintojen saama julkisuus tuo esiin haasteiden todellisen monimutkaisuuden ja tarjoaa opetuksia kaikille yrityksille eikä pelkästään voittajille;

65. pitää keskeisenä, että komissio toteuttaa mahdollisimman pian ilmoittamansa yhteisen menetelmän, jolla mitataan ympäristötoimien tuloksellisuutta elinkaarikustannusten perusteella; uskoo, että tällainen menetelmä olisi hyödyllinen niin yritystiedon avoimuuden kuin viranomaisten suorittaman yritysten ympäristötoimien tuloksellisuuden arvioinnin kannalta;

66. kehottaa komissiota vauhdittamaan ponnistuksiaan sellaisten uusien ehdotusten esittämiseksi työohjelmassaan, joilla puututaan yritysten yhteiskuntavastuuta koskevien kansainvälisten normien hallinnon puutteisiin, kuten sen teettämässä Edinburghin-tutkimuksessa suositeltiin;

67. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan toimia, joilla tehostetaan yritysten yhteiskuntavastuuta edistäviä toimintalinjoja, muun muassa palkitsemalla vastuullista yritystoimintaa investointipoliittisilla kannustimilla ja helpottamalla julkisten investointien saatavuutta;

68. kannattaa komission aikeita esittää aloitteita vastuullisen tuotannon ja kulutuskäyttäytymisen aloilla; katsoo, että unioni voi hyödyntää sellaisista yritysten yhteiskuntavastuuta koskevista aloitteista saatuja kokemuksia, joissa on tarjottu erityistä koulutusta ja valmiuksien kehittämistä yritysten hankintatoimen hoitajille; katsoo, että suunniteltu avoimuusaloite voi antaa merkittävästi pontta eettisen kuluttamisen liikkeelle; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita selvittämään, onko mahdollista ja mielekästä kehittää kaikille yritysten yhteiskuntavastuuta harjoittaville yrityksille tarkoitettu eurooppalainen sosiaalinen laatumerkki, jotta varmistetaan näiden yritysten asiaan liittyville pyrkimyksille parempi näkyvyys kuluttajien ja sijoittajien keskuudessa, sekä edistämään jatkuvasti nykyisten merkintäaloitteiden pohjalta alhaalta ylös suuntautuvaa yhteistyötä ISEAL-yhdistyksen (International Social and Environmental Accreditation and Labelling Alliance) puitteissa; katsoo, että tällaisen laatumerkin saaneita yrityksiä olisi valvottava säännöllisesti sen suhteen, noudattavatko ne merkin edellytyksenä olevia yritysten yhteiskuntavastuun sosiaalisia määräyksiä;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013***Yhteiskunnallisesti vastuullisten investointien kytkeminen tietojen julkistamiseen***

69. huomauttaa, että yhteiskunnallisesti vastuullisten ja kestävien sijoitusten markkinoiden keskeisenä edistäjänä on edelleen kysyntä institutionaalisten sijoittajien taholta, mutta vaatimuksissa ei pidä jatkossa keskittyä vain ympäristönäkökohtiin; panee merkille, että tietojen julkistaminen sijoittajille ja kuluttajille on keskeinen yritysten yhteiskuntavastuuta lisäävä tekijä, ja sen on pohjaututtava sosiaalisiin ja ympäristöön liittyviin periaatteisiin, joita on helppo soveltaa ja mitata; on tyytyväinen komission pyrkimykseen toimia yhdessä sijoittajien kanssa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevissa asioissa; pyytää perustamaan tämän yhteistoiminnan tiukasti YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden ja integroitua raportointia koskevan periaatteen tukemiseen;

70. toteaa, että eläkerahastojen kaltaisten pitkäaikaisten sijoitusten edunsaajien edun mukaista on kestävä tuotto ja vastuullinen yritystoiminta; pitää tärkeänä, että sijoitusasiamiehille suunnatut kannustimet ovat yhdenmukaisia edunsaajien etujen kanssa ja että niitä ei rajoiteta sellaiseen suppeaan tulkintaan eduista, jossa keskitytään pelkästään lyhyen aikavälin tuottojen maksimointiin; kannattaa tätä tavoitetta tukevan lainsäädäntökehityksen laatimista; on tyytyväinen siihen, että komissio valmistelee pitkäaikaisia sijoituksia ja yritysten hyvää hallintotapaa koskevia ehdotuksia, jotka auttavat ratkomaan näitä kysymyksiä;

71. tukee komission ehdotusta yritysten velvoittamisesta julkistamaan muita kuin taloudellisia tietoja; on tyytyväinen siihen, että ehdotus perustuu laaja-alaiseen julkiseen kuulemiseen sekä lukuisiin seminaareihin sidosryhmien kanssa; varoittaa, että niitä hyvin todellisia taloudellisia seurauksia, joita liiketoiminnalle koituu sosiaali-, ympäristö- sekä ihmisoikeusongelmista, ei pidä naamioda ”muiksi kuin talouteen liittyviksi tiedoiksi”; katsoo, että ehdotus tarjoaa unionille tilaisuuden suosittaa, että eurooppalaiset yritykset noudattavat yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia YK:n peruseriaatteita ja YK:n Global Compact -periaatteita ja että ne olisi sovitettava yhteen integroidun raportoinnin kanssa, jota integroitua raportointia käsittelevä kansainvälinen komitea (IIRC) parhaillaan kehittää; painottaa, että ratkaisujen on oltava joustavia eivätkä ne saisi aiheuttaa liiallista hallintotaakkaa ja kustannuksia;

72. huomauttaa, että yrityksen toteuttamien toimien uskottavuuden lisäämiseksi on varmistettava, että ulkopuolinen laitos tarkistaa yhteiskunnallisen selonteon;

Yritysten yhteiskuntavastuun kehittäminen

73. kannattaa sitä, että eurooppalainen sidosryhmäfoorumi on jatkossakin johtavassa asemassa komission tiedonannossa vahvistettujen ehdotusten täytäntöönpanossa; muistuttaa, että mukauttamalla yritysten yhteiskuntavastuuta pk-yrityksille sopivammaksi voitaisiin varmistaa sen laajempi leviäminen kaikkialle unioniin; kehottaa kaikkia osanottajia sitoutumaan foorumiin työskentelyyn joustavan, avoimen ja konsensuskseen tähtäävän lähestymistavan avulla aidossa yritysten yhteiskuntavastuun hengessä;

74. painottaa, että ammattiyhdistys-oikeuksien ja -vapauksien sekä demokraattisesti valittujen työntekijöiden edustuselinten edustuksen on oltava keskeisessä asemassa kaikissa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevissa strategioissa; pitää hyvänä unionin nykyistä kehystä alakohtaisen ja alojen välisen työmarkkinavuoropuhelun rakenteille ja kehottaa varmistamaan edustus- ja ammattijärjestöjen täysimääräisen ja aktiivisen kuulemisen ja osallistamisen erityisesti kehitettäessä, pantaessa täytäntöön ja seurattaessa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia menettelyjä ja rakenteita sekä tekemään työnantajien kanssa yhteistyötä aidon kumppanuuden pohjalta; kehottaa komissiota kohtelemaan ammattijärjestöjä ja henkilöstön edustajia, jotka ovat keskeisiä toimijoita, yritysten ja muiden sidosryhmien vertaisina keskustelukumppaneina yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyvissä asioissa; katsoo, että työmarkkinaosapuolet voivat merkittävästi edistää yritysten yhteiskuntavastuuta, joka puolestaan edistää ja helpottaa työmarkkinavuoropuhelua;

75. kehottaa sisällyttämään yritysten yhteiskuntavastuuta koskeviin toimintalinjoihin erityistoimenpiteitä, joilla ehkäistään laitonta käytäntöä merkitä työntekijöitä mustalle listalle ja evätä heidän työhön pääsyä ammattijärjestön jäsenyyden tai työsuojeluedustajan tehtävän vuoksi;

76. vaatii, että yritykset, joiden todetaan laativan mustaa listaa työntekijöistä tai rikkovan ihmisoikeuksia ja työelämän normeja, jätetään osattomiksi unionin myöntämistä avustuksista ja rahoituksesta ja niiden osallistuminen tarjouskilpailuihin tai muihin julkisiin hankintoihin koskeviin sopimuksiin unionin, jäsenvaltioiden tai viranomaisten tasolla kielletään;

77. toteaa, että sekä pääyrityksen tai -urakoitsijan että sen kaikkien alihankkijoiden taikka tavaran, työvoiman tai palvelujen toimittamisessa mahdollisesti käyttämien toimitusketjujen on noudatettava yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia toimintalinjoja riippumatta siitä, ovatko ne sijoittautuneet unioniin vai kolmanteen maahan, sillä näin voidaan taata kohtuulliseen palkkaan ja ihmisarvoisiin työoloihin perustuvat tasapuoliset toimintaedellytykset ja ammattiyhdistys-oikeuksien ja -vapauksien kunnioittaminen;

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

78. kannattaa komission direktiiviä uhrin oikeuksia koskevista vähimmäisvaatimuksista ja vaatii sisällyttämään asianomaisten alojen (kuten matkailu-, vakuutus-, majoitus- ja televiestintäalan) yritysten yhteiskuntavastuuta koskeviin toimintalinjoihin myönteisiä ja käytännön strategioita ja rakenteita rikosten uhrien ja omaisten tukemiseksi kriisissä sekä ottamaan käyttöön erityistoimia, joilla tuetaan rikoksen uhriksi työpaikalla tai sen ulkopuolella joutuvia työntekijöitä;

79. yhtyy näkemykseen, että yritysten yhteiskuntavastuuseen ei ole kaikille sopivaa lähestymistapaa, mutta katsoo, että vaikka yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyvien erilaisten aloitteiden ylenpalttisuus onkin osoitus yhteiskuntavastuuta koskevien toimintalinjojen tärkeyden tiedostamisesta, se voi aiheuttaa lisäkustannuksia, haitata täytäntöönpanoa ja heikentää luottamusta ja oikeudenmukaisuutta; uskoo, että yritysten yhteiskuntavastuuta koskevat ohjeet on pantava joustavasti täytäntöön, jotta kunkin jäsenvaltion ja alueen erityisvaatimukset ja etenkin pk-yritysten valmiudet voidaan ottaa huomioon; pitää kuitenkin tervetulleena aktiivista yhteistyötä, jota komissio tekee Euroopan parlamentin ja neuvoston tuella muiden kansainvälisten elinten kanssa ja jossa pyritään lähentämään yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyviä aloitteita pitkällä aikavälillä, vaihtamaan ja edistämään yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyviä hyviä yrityskäytäntöjä sekä jatkamaan sinnikkäästi kasainvälisen ISO 26000 -standardin ohjeiden kehittämistä, jotta yritysten yhteiskuntavastuulle saadaan yhtenäinen, johdonmukainen ja avoin määritelmä; kehottaa komissiota edistämään tehokkaasti unionin jäsenvaltioiden toimintalinjojen ohjausta ja koordinoitua, jotta minimoidaan vaara, että useassa jäsenvaltiossa toimiville yrityksille aiheutuu eri säännösten vuoksi lisäkustannuksia;

80. katsoo, että väite, jonka mukaan yritysten yhteiskuntavastuu on ”luksusta”, jota yritykset kannattavat vain hyvinä aikoina, on näytetty lopullisesti paikkansapitämättömäksi, koska yhä useammat yritykset sitoutuvat yritysten yhteiskuntavastuuseen; katsoo, että kyseessä oli vanhanaikainen oletamus, jossa ei otettu huomioon maineen ja ulkoisten riskien merkitystä nykyaikaisen yrityksen kannattavuudelle; kehottaa kaikkia eurooppalaisia päätöksentekijöitä itse sisällyttämään yritysten yhteiskuntavastuun kaikille talouspolitiikan tasoille sekä vahvistamaan yritysten yhteiskuntavastuuta Eurooppa 2020 -strategian puitteissa;

81. korostaa, että yritysten yhteiskuntavastuuta olisi sovellettava koko maailmanlaajuiseen toimitusketjuun kaikki alihankintatasot mukaan lukien ja että olipa kyse tavaroiden, työvoiman tai palveluiden toimittamisesta siihen olisi sisällyttävä säännöksiä, joilla suojelu ulotetaan siirtotyöläisiin, vuokratyöntekijöihin ja lähetettyihin työntekijöihin, että yritysten yhteiskuntavastuun olisi perustuttava kohtuulliseen palkkaan ja ihmisarvoisiin työoloihin ja sillä olisi varmistettava ammattiyhdistysoikeuksien ja -vapauksien toteutuminen; katsoo, että vastuullisen toimitusketjun hallintaa on kehitettävä edelleen yritysten yhteiskuntavastuun täyttämisen järjestelmänä;

82. antaa tunnustusta joissakin kaupallisen alan oppilaitoksissa tehtävälle työlle yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseksi, mutta toteaa, että nämä oppilaitokset ovat vähemmistönä; kehottaa korkean tason ryhmää ja jäsenvaltioita yhteistyössä komission ja tapauksen mukaan myös korkeakoulujen kanssa selvittämään tapoja ottaa yritysten yhteiskuntavastuu, vastuullinen hallinto ja vastuullinen kansalaisuus huomioon kaikkien tulevien yritysjohtajien koulutuksessa, jotta siitä voi tulla strategisen omistajaohjauksen kulmakivi ja jotta voidaan lisätä tietoisuutta kestävästä kulutuskäyttäytymisestä; katsoo, että tämä voisi kattaa nuorille yrittäjille tarkoitettuihin järjestelmiin osallistuvat lapset; kehottaa komissiota tarjoamaan lisää rahoitustukea yritysten yhteiskuntavastuuta koskeviin koulutushankkeisiin EU:n elinikäisen oppimisen ohjelmasta ja nuorisotoimintaohjelmasta;

83. muistuttaa, että yritysten yhteiskuntavastuuta olisi voitava soveltaa kaikkiin yrityksiin, jotta voidaan luoda oikeudenmukaiset ja yhdenvertaiset toimintaedellytykset; huomauttaa kuitenkin, että kaivos- ja kaivannaisteollisuuden toimintatavat kehitysmaissa edellyttävät vapaaehtoisuudesta luopumista; korostaa, että öljyteollisuuden investoinnit Nigeriassa ovat hyvä esimerkki rajoituksista, joita liittyy yritysten yhteiskuntavastuun täytäntöönpanoon nykymuodossaan, sillä maassa toimivat yritykset eivät ole toteuttaneet yritysten yhteiskuntavastuuta koskevia aloitteita luodakseen kestäviä liiketoimintatapoja tai edistääkseen isäntävaltion kehitystä; kannattaa voimakkaasti lainsäädäntöehdotusta kaivos- ja kaivannaisteollisuuden avoimuutta koskevan aloitteen (EITI) normeihin perustuvasta maakohtaisesta raportoinnista, jossa annetaan tiedot myynnistä ja voitoista sekä veroista ja tuloista, jotta voidaan ehkäistä korruptiota ja estää veronkierto; kehottaa kehitysmaissa toimivia eurooppalaisia kaivos- ja kaivannaisteollisuuden yrityksiä näyttämään esimerkkiä yhteiskuntavastuullisuudessa ja ihmisarvoisen työn edistämisessä;

84. kehottaa laatimaan ihmisoikeuksien noudattamisen ja toimitusketjun huolellista valvontaa koskevat unionin tason normit, jotka täyttävät muun muassa konflikti- ja riskialueiden mineraalien vastuullisten toimitusketjujen valvontaa koskevat OECD:n toimintaohjeet ja joilla muun muassa puututaan kysymyksiin, joilla voi olla huomattavaa kielteistä tai myönteistä vaikutusta ihmisoikeuksiin, kuten maailmanlaajuiset ja paikalliset toimitusketjut, konfliktialueiden mineraalit, toimintojen ulkoistaminen, maananastus sekä alueet, joilla työläisäädäntö ja työsuojelu ovat riittämättömiä tai joilla

Keskiviikko 6. helmikuuta 2013

tuotetaan ympäristölle ja terveydelle vaarallisia tuotteita; panee tyytyväisenä merkille EU:n jo toteuttamat ohjelmat, erityisesti metsälainsäädännön noudattamista, metsähallintoa ja puukauppaa koskevan metsätalouden FLEGT-ohjelman, ja tukee yksityisiä aloitteita, kuten kaivos- ja kaivannaisteollisuuden avoimuutta koskevaa EITI-aloitetta;

85. kehottaa komissiota toteuttamaan lisää aloitteita, joilla pyritään hyödyntämään ja voimistamaan yritysten yhteiskuntavastuun tarjoamia mahdollisuuksia torjua ilmastonmuutosta (yhdistämällä se resurssi- ja energiatehokkuuteen), esimerkiksi yritysten raakamateriaalien hankintaprosesseissa;

86. korostaa, että tukemalla kolmansien maiden hallituksia sosiaali- ja ympäristösäännösten ja tehokkaiden valvontamekanismien täytäntöönpanossa unioni voi myötävaikuttaa eurooppalaisten yritysten yhteiskuntavastuun edistämiseen maailmanlaajuisesti;

87. ehdottaa, että jäsenvaltioiden hallitukset kehottaisivat Euroopan investointipankkia sisällyttämään toimiinsa yritysten yhteiskuntavastuuta koskevan lausekkeen;

88. kehottaa komissiota edistämään yritysten yhteiskuntavastuuta monenvälisillä foorumeilla siten, että se tukee tiiviimpää yhteistyötä WTO:n ja muiden yritysten yhteiskuntavastuuta käsittelevien monenvälisten foorumeiden, esimerkiksi ILO:n ja OECD:n, välillä;

89. vaatii perustamaan oikeudellisen yhteistyöjärjestelmän unionin ja niiden kolmansien maiden välille, joiden kanssa on tehty kahdenvälisiä kauppasopimuksia, jotta uhreille voidaan taata oikeussuoja tapauksissa ja maissa, joissa monikansalliset yritykset ja niiden tytäryhtiöt ovat rikkoneet sosiaali- tai ympäristölainsäädäntöä taikka laiminlyöneet yritysten yhteiskuntavastuuta, ja tukemaan sellaisten kansainvälisten oikeusmenettelyjen käyttöönottoa, joilla yrityksille määrätään tarvittaessa seuraamuksia lainsäädännön rikkomisesta;

90. kehottaa arvioimaan uusien teknologioiden ihmisoikeusvaikutuksia tutkimuksen ja kehittämisen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, sisällyttämään arviointeihin skenaariotutkimuksia ja pyrkimään määrittämään ohjeita sisäänrakennetun ihmisoikeuksien noudattamisen ("Human Rights by Design") varmistamiseksi;

91. panee merkille, että yritysten yhteiskuntavastuu on mekanismi, jonka avulla työnantajat voivat tukea työntekijöitään ja paikallisyhteisöjä kehitysmaissa, että yritysten yhteiskuntavastuun ja työehtojen noudattaminen voi antaa kyseisille maille mahdollisuuden hyötyä kansainvälisen kaupan lisäämisestä ja että yritysten yhteiskuntavastuulla voidaan varmistaa, että voitot jakautuvat tasaisesti kestäväan taloudellisen ja yhteiskunnallisen vaurauden kehittämiseen ja nostavat enemmän ihmisiä köyhyydestä erityisesti talouskriisin aikoina;

92. kannustaa unionia lisäämään aktiivisesti tietoisuutta siitä, miten yritykset voivat auttaa yhteiskuntaa toimimalla yhteiskuntavastuun mukaisesti kulttuurin, koulutuksen, urheilun ja nuorisotoiminnan alalla;

93. kannustaa mediayhtiöitä sisällyttämään yhteiskuntavastuuta koskeviin toimenpideohjeisiinsa avoimen journalismin normeja, kuten lähesuojan takaaminen ja ilmiantajien oikeudet.

94. kehottaa komissiota turvaamaan vakiintuneet ja tuloksetkaat yritysten yhteiskuntavastuuta koskevat aloitteet ottamalla käyttöön yritysten yhteiskuntavastuutestin, jolla arvioidaan tulevien lainsäädännöllisten ja hallinnollisten aloitteiden vaikutusta yritysten yhteiskuntavastuuta koskeviin toimiin, sekä ottamaan tulokset huomioon ehdotuksia laatiessaan;

95. pitää kestävyuden kannalta myönteisenä markkinatoimijoille asetettuja velvoitteita ja kehottaa komissiota seuraamaan ja arvioimaan yritysten yhteiskuntavastuuseen liittyviä aloitteita;

o

o o

96. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.